

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Dobrohotna poskušnja.

Odkar niso nemški liberalci več na krmilu vlade, odslej so vedno na lovu ter so kar iz sebe, kadar vlové kako stvarico, ki je kolikor, toliko vladi po volji, ljudstvo pa je ne vidi rado. Ker ni tem ljudem za blagor države veliko, še manj pa jim je za koristi ljudstva, za to ženó strašno haló proti vladi, češ, da dela na pogubo ljudstva, ako jim ne prepusti one stvari, da jo razdelé — med sebe.

Taka je z nižjo ceno soli. Letos so bili se sila zagnali v vlado, ker ni hotela ali bolje rečemo, ker ni smela staviti nižje cene za sol. Soli je treba v Kulinji, v jaslih in dobra je tudi na njivah. Nihče se torej ne čudi, če bi je ljudje radi po ceni in za mal denar dobili. Kdor tedaj dela na to, da ji pade cena, tak se prikupi vsekako ljudstvu. Vsakdo daje pač raji 4, 6 kr. za kilo, kakor pa 12 kr.

Da si človek to vrajta, za to mu še ni treba, da si vzame pri liberalcih pameti na posodo. Vse eno pa so liberalci vzeli to letos pod svoje lastno krilo ter so upili v svet, da bode konec, če že ne sveta, vsaj blagostanja kmetovalcev, ker je večina drž. zborna potegnila z vlado v to, naj ostane pri doslenji ceni soli.

Cena soli ostane vsled tega taka, kakor je bila doslej, ne višja, pa tudi ne nižja. Denar, kar ga nese sol, pride v državne kase, kar ga pa izpade, toliko ga izmanjka v državnih kasah. In kdo polni državne kase, ako so prazne? Ljudstvo, tisti, ki kaj imajo, po čemer lehko seže eksekucija, t. j. davkarija.

Ako ostanemo pri soli in če tedaj zmanjka v državnih kasah denarja zato, ker je cena soli nižja, tedaj si lahko vsakdo zašteje na prstih, komu da bo treba seči v žep, naj se napolnijo kase. To ni nihče drug, kakor tisti, ki jim gre davke plačevati. Pri tem jih ne vpraša nihče, je-li so oni vsaj za toliko na dobičku, odkar se dobi sol za nižjo ceno, kolikor vsled tega zmanjka pri državnih kasah. Te pa ne

smejo ostati prazne, če nočemo, da pride cela država na kant. In vlada, naj že je potlej liberalna ali konservativna, vsaka ima na skrbi državne kase in le dotej je na krmilu, dokler ji je to mogoče.

Ker je sedanja vlada kolikor, toliko zoper liberalce, za to so le-ti segli po soli ter so jo z njem hoteli pokopati. Česar je treba ljudem, to imajo radi po ceni in soli nihče, najzadnji kočar je ne pogreša rad, tedaj pa si lehko mislimo, da ugaja ljudem obljuba céne soli bolj, kakor katera druga. Na to so rajtali liberalci ter so zato kar mahali po vladi in po onih poslanceih, ki so raji pustili sedanjo ceno soli, kakor pa, da bi jo bili znižali, zato pa potlej davkoplacičilcem drug, še veliko težji davek naložili.

Sedaj plača vsak, kdor zavživa sol, vsaj nekaj v državne kase, naj pa je cena soli nižja, doplača še to, kar v tem izmanjka v kasah, le tisti, ki že itak plačuje davke. To je pri tem glavno, vse, kar se govori še sicer o tej reči, so prazne čenče, pesek v oči ljudem, ki so dovolj nespametni, da si ga dajo metati vane.

Resnica, kmetovalcem služi sol ne samo za ljudi, ampak tudi za živino in kjer so kraji za to, tudi za njive, kajti sol je kaj dobra za gnoj na polju. Ali vsaka stvar ima svoje meje in torej tudi sol. Ako mi hodi ona predrago, gledam pač, da si jo nadomestim s čem drugim, če tega nimam, pa trpim, ker vidim, da ni drugače mogoče.

In taka je, kakor so sedaj razmere, z ubogo soljo. Kaj pa, da je dobra za živino ali tudi za njive, toda če jo za nje imam, pa mi ona ne nese toliko, da zadelam z dobičkom luknjo, ki mi tako nastane, raji jo še že pogrešam, kakor si naredim vsled tega večjo nadlego.

Nihče pa še doslej ni dokazal, da in kako bi bilo mogoče oni denar, ki bi odpadel v drž. kasah, ko bi bila cena soli nižja, spraviti leto za leto v kupe, ne da bi za to davki postali večji. Kar so v tej reči govorili ali pisali li-

beralci, to je bilo vse še malo manj vredno, kakor piškav oreh. Bile so gole besede, puhle repe, iz katerih je smrdelo sovraštvo do sedanje vlade.

Mi ne držimo s sedanjem vlado, za to tudi nimamo veliko uzroka ali to ji pripoznamo, da ima dobro voljo ter bi rada, kolikor je v njenih močeh, državo soper spravila na noge. In ravno v vprašanju gledé cene soli kaže ona dobro voljo, vsaj boljšo, kakor bi se je mogli nadzdati pri liberalni vladi. Ukaz ministerstva, ki ga imamo sedaj v rokah, kaže nam to do dobra.
(Konec prih)

Gospodarske stvari.

Okrajna razstava v Trbovljah.

Kakor je čast. bralcem „Slov. Gosp.“ že znano, imamo prihodnji mesec tukaj okrajno razstavo. Prostor, paviljon, in ograje vse je že pripravljen in večjidel dodelano in je vse prav dobro izpallo. Samo razstavljalcev se je do sedaj še premalo oglasilo. Oglasilo se jih je do danes samo 80. Podaljšali smo zatoraj obrok za oglašanje do 15. sept. Največji uzrok, da se tako malo razstavljalcev oglaša je, ker Savinjska dolina in Celjski okraj ne spadata k našemu okraju ali „regionu“, in so tako rekoč naši najbližji sosedji izključeni. V našo skupino spadajo okraji: Laško, Šmarje in Konjice. Kako napačno je to, razvidi se že od tega, da iz okrajev Konjice in Šmarje se še nihče oglasil ni, in se menda tudi ne bo. Pisali smo o tej zadevi v Gradec, a reklo se nam je, da je to postavno in se ne da predrugačiti. Ako bi Savinjska dolina in Celjski okraj tekmovala, imeli bi razstavljalcev na izbiro. Drugi uzrok je pa nevednost naših kmetov; njih večina vsaj pravi: Nič ne razstavimo, to so zanjke, da bi nas vjeli, da bi jim dobro blago pokazali, da bi potem še večji davek nam naložili. Da bi dobro bilo take nevedneže podučiti, je razvidno, a kdo je za to poklican, ne vem. Še so tudi drugi uzroki, o katerih pa danes molčim, a ko razstava mine, hočemo računiti!

Daril državnih, deželnih, kmetiške družbe, okrajin imamo na izbiro, tako da bo res težko vse oddati, ako ne bo udeležba večja, kakor se sedaj kaže. Opaziramo toraj še enkrat čast. živinorejce in sploh vse, kdor ima kaj razstaviti, naj se marljivo oglašajo. Posebno bi nas veselilo, ako bi Savinjska, nam sosednja dolina nas s svojimi oglasi razveselila, da bi tako pokazali, da mi skupaj slišimo.

Ako kdo katerega pojasnila, ali kaj družega potrebuje, naj se blagovoli na razstavni odbor obrniti, postreglo in odgovorilo se mu bo takoj.

F. P.

Sejmovi. Dne 26. avgusta na Ljubnem in v Brežicah. Dne 28. avgusta pri sv. Trojici v slov. gor. in v Svičini. Dne 29. avgusta v Celju, na Muti, pri sv. Filipu, v Poličanah, v Mozirju in v Žalcu. Dne 30. avgusta na Hajdinja. Dne 1. septembra v Arnovčah in dne 2. sept. v Trnovcah.

Dopisi.

Z Dobrne. (Cesarjev rojstni dan) smo obhajali po vzmožnosti slavnostno. Ko je v sredo o „večnej luči“ bil vtihnil zvon, oglašili so se topiči, začele so švigati in praskati drzne rakete, a pred hišo-zdravilnico svirala je godba. Še le, ko je zmanjkalo umetnega ognja, razšli smo se vsakdo na svoj kraj. Sledenega jutra je ob šestej uri meševal papežki protonotarij, msgr. Filip. Ob osmih bili so bolnikitopličarji pri sv. meši v topliškej kapelici. Kdor pa je bil zdravih udov, lahko je prišel ob devetekuri v farno cerkev, kjer se je vršila slovesna služba božja. Sv. mešo popeval je vlč. gosp. knezoškofji duhovni sovetovalec in dekan Gajšek. Navzoči bil je seveda občinski odbor, šolski sovetovaleci, učitelji z učenci, razni uradniki, vojaki in obilno drugega občinstva izmed gostov-topličarjev in cesarju vedno zvesto vdanih domačinov. Ostalim ljudem, ki niso mogli priti k službi božji, je poglavitev dele sv. opravila, da so se ga vsaj v duhu mogli vdeleževati, naznanjal glas zvona in grom topičev. Raz občinske hiše je skoz celi dan vihrala velika cesarska zastava. A v topliškej dvorani so zvečer s čednim „venčekom“ ovenčali veseli praznik avstrijskih narodov, cesarjev rojstni dan.

Iz Slovenjega Grada. (Svečanost.) Pozivu, priobčenemu po raznih slovanskih listih imamo še dodati, da se začne slavnost petdesetletnice Davorin Trstenjakovega književnega delovanja s sv. mašo v cerkvi sv. Pankracija „nagrdu“ in sicer dne 4. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne. Ob dvanajstih se predstavijo in poklonijo deputacije raznih društev in posamezni slavitelji slavljenemu v njegovem stovanju v Starem trgu. Ob dveh popoldan je banket v gostilni gospé Günther-jeve v Slov. Gradcu — couvert en goldinar — in po banketu narodna veselica na g. Lobe-jevem vrtu. Pri narodni veselici nastopilo bo slovensko pevsko društvo iz Ptuja, svirala bo godba in vršili se bodo razni govorji. Ker ima — posebno narodna veselica — dvojni namen: prvič javno dokazati prečastitemu starosti slovenskih pisateljev ljubezen in hvaležnost, kojo si je kot pesnik in novinar, kot starinoslovec in zgodovinar bolj, kakor vsak drug zasluzil, in drugič v žalibog še preveč zaspanem narodu našem vzbuditi duh narodne ideje, upati pač smemo,

da bo udeležba pri Trstenjakovi slavnosti prav velika. Saj pa tudi zasluži mož, ki celo dolgo svoje življenje „češčenja ni iskal minljive sience, a slave brezsmrtne povijal si vence“, da prihiti vsak zaveden Slovenec dne 4. septembra t. l. v Slov. Gradec in se pokloni slavljenemu našemu, pol stoletja že tako blagonsno delujemenu za naroda proslavo in povzdrogo. Da se bo zamoglo potrebno priskrbeti gledé prenočišča, banketa in vožnje od Spodnjega Dravberga do Slovenjega Grada, prosimo še enkrat nujno slavna društva in čast. posameznike, da prav kmalu naznanijo čas prihoda, če se udeležijo banketa, če želé sedeža na vozu in pa prenočišča. Dotična naznanila naj se pošiljajo g. J. Farsky-ju, ali pa g. L. Ropas u v Slovenjem Gradcu.

Od slovensko-nemške meje. (Kresovi v Slov. gor.) Čeravno pozno, vendar sedaj naznanjam izid naše slavnosti o godu slov. apostolov sv. Cirila in Metoda, naj slovenski svet izvē, kako se tukaj gibljemo. Vseh kresov v Slov. goricah je bilo okoli 15, enega smo videli tudi na visokem Pohorju. Na prijazni opomin našega mladega rôdoljuba Vakaja smo pri nas tako-le praznovali god naših slov. apostolov. Na predvečer ste se razobesili z zvonika dve slovenski zastavi. Točno v mraku po „Ave Maria“ so mladeniči lepo na zvon pritrkovali in med tem so na petih krajih žažgali kresove. Pri enem so s topiči streljali, pri večini pa so prepevali samo poštene pesmi, cerkvene, kakor tudi narodne, nič se ni slišalo, kar bi moglo žaliti pošteno uho. Med cerkvenimi so pevala dekleta tudi prekrasno „Lurško pesem“. Za rano drugi dan, v praznik sv. Cirila in Metoda se je zopet slišalo milodoneče trijančenje. Ob 6. uri je bila v farni cerkvi sv. Ane sv. meša z blagoslovom, pri kateri je g. Poš zapel prelepo pesem v čast sv. Cirilu in Metodu, cela cerkev jo je navdušeno prepevala. Ljudi, čeravno je bilo silno mnogo dela, prišlo je v obilnem številu, kar je očividno, kako so Slovenci probujeni na slovensko-nemški meji, in znajo ceniti svoje velike može. — Veseli nas vse Slovence, da so vrle mlade in nadepolne Slovenke v obilni meri v tej reči se tekmovali, upamo, da se zanaprej bodo še tudi mladeniči postavili na noge, ter kadar imajo čas, že naprej skrbé za priprave kresom, ki jih priredimo zopet prihodnje leto na večer 4. julija. K.

Iz Ljutomera. (Toča) Čeravno smo se letos nesrečne toče vedno bali, ker ni nobenkrat prišel dež, da ne bi ob enem tudi kde toča šla, imeli smo vendar zdaj že trdno upanje, da jej mi v Ljutomerski okolici uidemo, ker nam je tako dolgo prizanašala. Dne 17. in 18. avg. pa je tudi naše kraje oklestila, da jih je grozno gledati. Zvečer 17. avgusta je potolkla Mursko polje nad Radinci in Ilijevci, drugi dan po-

tem pa sta se ob 4. popoldne privlekla ob enem dva oblaka, eden od sv. Jurja, drugi od Pobreščaka nad Ljutomersko okolico, iz katerih je četrt ure suha kakor laški orehi debela toča sipala ter potolkla Mursko polje od sv. Križa do ogerske meje in vse Ljutomerske gorice do sv. Miklavža. Škoda na polji je sicer velika, vendar se niti primerjati ne da škodi po goricah, kajti vinogradi so bili letos polni in rodni, da je bilo veselje jih gledati, zdaj pa so nekteri čisto, drugi napol, in le malokateri samo za tretjino pobiti. Sicer pa grozdje, kar ga je še ostalo, ne more dati dobrega vina, ker je jako natolčeno in še zdaj ni mehko. Za vinogradnike je ta toča toliko občutljivejši udarec, ker je bilo v vinogradih vse delo dovršeno, grozdja obilno in je zdaj v tem pozmem času že vsakdo skoro za gotovo pričakoval dobro trgatev. To upanje pa nam je nesrečna toča v par trenotkih popolnoma vničila.

Z Dobrne. (S klep šolskega leta.) Dne 12. avgusta so se učenci zbrali v šolskem poslopji, ki je že pri vhodu bilo okinčano s cvetličjem in zelenjem. Od tod so se s svojo zastavo podali v cerkev k sv. meši. Povrnivši se v učilnico imeli so skušnjo. Otroci so odgovarjali čvrsto in dobro, da je bilo veselje poslušati. To spričuje, da so tudi njihovi učitelji z vso vnemo opravljali svoje težavne dolžnosti. Za privržek še je več učencev deklamovalo. Izmed deklamacij bila je posebno ganljiva zahvala, ki jo je govorila učenka tretjega razreda, Ž. Katica. Zatem je pred mizo, okoli ktere je stala vrsta šolskih priateljev, prišel A. Rihard, učenec drugega razreda, v katerem je podučeval g. nadučitelj Agrež, in kjer so za zdaj bili zbrani vsi šolarji. Mali govornik je rekел, da so učenci zvedeli za nje žalostno novico, da se čislani gospod namerava posloviti od šole. Z ozirom na to mu je v imenu vseh učencev izrazil prisrčno zahvalo za ves trud, za vse dobre nauke, s katerimi je g. nadučitelj v dolgi dobi službovanja, skoz pol stoletja, na tisoče mladih ljudi k dobremu napeljeval. Govorček je med učenci-poslušalci povzročil jokanje in stokanje. Dopisnik naj opomni, da je g. Agrež učiteljsko službo nastopil leta 1839, in sicer v Slovenjem-Gradcu, od tam je 1845 odšel k sv. Mihaelu pri Pliberku, tu je ostal do 1851 in v tem letu se je preselil k sv. Ilijici pri Mislinji; 1853 je prišel v Braslovče, tukaj je za svoje zasluge v podučevanju o sadjarstvu dobil srebrno medaljo, enkrat pa 20 tolarjev. Po 25letnem delovanji v Savinjski dolini je nevarno vzbolel, toda preselivši se meseca aprila 1879 v naš kraj je kmalu popolnoma okreval ter je ves čas z največim veseljem bil vdan vzvišenemu poklicu učitelja, vzrejevalca v duhu krščanskem. Lani vložil je prošnjo, da bi smel stopiti v pokoj; šolske oblasti so ga vslisale in mu dovolile da

breme učiteljstva odloži še le letos, dne 30ega septembra. In da si je pri nas pridobil srca učencev, temu dokaz so solze, ki so tekle na dan skušnje. Da se pa omenjenemu žalovanju deloma v okom pride, je krajnošolski nadzorovalec, g. dr. vitez Heider, v roke vzel „zlato knjigo“ ter začel klicati imena v istej še po lepej starodavnej šagi zapisanih učencev; bilo jih je malone tretjina vseh šolarjev. Vsaki poklicani odlikovanec je prišel k mizi, kjer mu je načelnik krajnošolskega sveta, vlč. g. dekan Gajšek, izročil po jedno knjigo, nekaterim še po vrhu polno poštuhranilnično karto, zadnje na podlagi želje neke gospe topičarice, ki je darovala dotični znesek. Konečno je g. dekan v svojem govoru učencem na srce pokladal vzlasti krasno čednost hvaležnosti, a to bodo razodevali najlepše, če bodo se vestno ravnali po naukah, kar so si jih nabrali v cerkvi in v šoli. Zatem je sledilo petje, in s cesarsko himno pak z molitvo je „skušnja“ bila pri kraji. Sedaj še so učitelji razdeljevali „šolska naznanila“, a gospa Agreževa je mladež iznenadila z jedili, ki jih je bila pripravila za otroke, vsaki je dobil nekaj. Zvečer pa je g. trgovec Robič priredil neko zabavo v korist vbožnim učencem, da se jim omisli obleka začetkom novega šolskega leta.

Od sv. Tomaža pri Veliki nedelji. (Smrtna kosa.) Nismo še zabili ene žalosti in nesreče, zarad smrti g. Fr. Skrleca, c. kr. poštarja in trgovca pri sv. Tomažu, že druga nesreča se zgodi. Anton Veselko, posestnik v Koračicih, je kopal in vozil kamenje za veliko cesto, njegova dekla je bila ravno v rudi, ko se plaz brega odtrga, in smrtno pokoplje deklo, čez pol ure še so le prikopali do nje, ali bila je že mrtva. Govori se, kjer je pri hramu ena nesreča, tam rada tudi druga pride, pri A. Veselku je bilo tako, teden pozneje so njegova mati šli na črešnjo, in so tako nesrečno na trda tla padli, da so bili k priči mrtvi.

Iz Šoštanja. (Okr. šolski svet.) Dne 3. avgusta vršila se je tukaj volitev okrajnega šolskega sveta in so bili izvoljeni sledeči gospodje: Dr. J. Lipold, Ivan Kačič, Franc Stenblonik, Franc Škubic in Ivan Vošnjak. Pri volitvi navzoči širje nasprotniki pa le niso mogli prebiti, da bi ne bili svojih kandidatov postavili, kljubu temu, da so tako ogromnej večini nasproti stali. Da pa ljudje tudi naše novejše nasprotnike začenjajo spoznavati, moramo omeniti, da sta se med zgoraj omenjenimi štirimi nasprotniki nahajali kukavici: Miha Gollob in Franc Woschnagg.

Iz Haloz. (Kresovi.) Tudi pri nas v Halozah se je na predvečer sl. apostolov sv. Cirila in Metoda video mnogo kresov, čulo se je tudi na nekih krajin prav vbrano dekliško petje, na nekih krajin so pa tudi fantje poleg kresov popevali in še nekterokrat vstrelili. In to ne-

dolžno veselje je še tudi starejim ljudem veselje napravilo in še nekaterim solze iz oči privabilo. Z nekega visokega griča, koder se dače na okrog vidi tje po Slov. Štajarju, videl sem, da smem reči, kresov na stotino, nad Ormožem in okolo Polenščaka in dalje gori po slov. goricah so še pozno v noč goreli. Tudi Hrvati niso pri tem slovenskem spominu zastolni, kajti, kolikor je bilo moči videti na hrvaško stran, video se je dovolj kresov, in skoraj, da sem jih na vsakem večjem griču opazil. Tako je prav.

Od Mure. (Toča.) Iz zasebnega pisma, ki ga je poslal neki kmet iz fare Ljutomerske, posnamemo sledeče vrstice: Dne 18. t. m. nam je ob četrtri uri popoludne strahovita toča vnicila brez malega vse prirastke, kar jih ni bilo že pod streho. Hajdina je cvetela; danes na nekaterih njivah ni videti drugo, kakor prah, na bolj močnih pa nekoliko strnišča. Koruze smo mi potrte nabrali za dva voza; koruzinje dajemo kravam, stročje pa svinjam. V sadovnjaku smo nabrali dva voza jabelk in en polovnjak sлив, t. j. češpelj. Doma imam tri močne trse izabele, na najlepšem bi bilo okoli 140 litrov pijače, zdaj pa, če bo le na vseh treh 20 litrov. Vspomladnih „pridelkov“ bilo je tako malo, sedanjih tako rekoč nič. Živila že zdaj žre slamo tako rada, kakor v dobrih letinah seno. Ta nima cene nikakšne; domače ljudstvo je ne kupi, a ptuji ne pridejo po njo. Žita je v obče malo, in še to brez cene, na pr. drevenka, t. j. vagan pšenice velja po 2 gld. do 2 gld. 50 kr., z drugim je še slabše. Vsled tega se razume, da je denarja med ljudstvom malo. In povrh tega toča! Poklestila je, kakor čujemo, polovico Murskega polja.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so izpremenili dosedanjo „svetinjo za umetnosti“ v „častno znamenje za znanosti in umetnosti“. Nosi se to znamenje na vratu in sicer na rdečem traku. Izmed enajstih mož, ki so sedaj dobili to častno znamenje sta Slovenec prof. dr. Miklosič in Poljak malar Matejko. — Na Dunaju so sedaj ministerska posvetovanja, njih se od ogerske strani vdeležujeta Tisza in minister dež. brambe, baron Fejervary, hodi jim torej za vojaške reči in kakor se sliši, za nove puške. — Na Českem se kujajo Nemci ter njih poslanci ne gredó prej v dež. zbor, dokler se jim ne da poroštvo, da se razdeli česka dežela v nemško in česko skupino. Tega pa nemara ni ces. vlada ni Čehi. Le prav je to. — C. kr. namestnija v Gradcu je prepovedala v žganjarijah dajati kave ali toplih jedi. Naj bi le tudi žganjarije še prepovedala! — Koroški Slovenci so v nedeljo v resnici narodni praznik imeli.

Od vseh krajev je hitelo ljudstvo v Sveče, Rožna dolina pa je bila vsa po koncu, da se udeleži zlate maše msg. Einspielerja. Nad 5000 ljudi je bilo pri cerkveni slovesnosti, banketa pa se je udeležilo 186 slov. mož. Kresovi, strešjanje, govori, brzjavci, pisma, cvetlice, maje — vse je kazalo veselje ter da je to dan koroških Slovencev. Msg. Einspieler je v resnici „oče slovenskih Korošcev.“ — Družba sv. Cirila in Metoda je dobila svojo 1. podružnico na Kranjskem, v Bistrici na Notranjskem. — Drž. poslanec, prof. Šuklje ima sedaj volilne shode svojih Notranjskih volilcev, na njih se sliši že več glasov, naj slov. poslanci ne podpirajo več vlade, češ, da nima za slov. ljudstvo nič kaj ljubezni. Ako je že pri Kranjcih taka sodba čez sedanjo vlado, kaj čemo pa reči mi na slov. Štajarju? — Tovarna Ritterjeva v Podgorici pri Gorici je prišla v roke neke Dunajske družbe. Že Ritterjeva družina ni na srečo slov. ljudstva ondi, bode pa še težko bolje pri novi posestnici. — Okr. glavarstvo v Gorici gleda ostro na to, da se zateró, kolikor mogoče, plesišča, katerih je preveč po vaséh. Da se ljudém le hoče še v tako slabih časih hoditi na plesišča! — O prihodu Čehov v Trst je mestni zastop na novo pokazal, da sovraži Slovence in še posебj Čehe. Vzprejema pri sv. Ivanu jim ni dovolil, v mestu pa jim je bila vedno policija za petami. To je grdo. — Pri sv. Ivanu osnuje se podružnica družbe sv. Cirila in Metoda. To je odgovor tamošnjih Slovencev na neljubo postopanje mestnega zastopa v Trstu. — Nadškof v Serajevu, mil. g. dr. Stadler so prejeli velik križ Franc-Jožefovega reda. — Hrvaški sabor snide se dne 1. septembra, v razprave pride bojda tudi nekaj sprememb v zakonskih postavah. Spremembe, ki jih nasvetuje vlada, bille bi na ljubo pravoslavni cerkvi. — Ogerski drž. zbor začne svoje delo še le koncem meseca septembra. Finančni in trgovinski minister imata že k redu načrte novih postav, zadnji o železnicah, prvi pa v davčnih rečeh. No, novi so menda že ti načrti, ali pa kaj veljajo, to je še veliko vprašanje.

Vunanje države. Novi Bolgarski knez, princ Ferdo Koburški, je sedaj že v glavnem mestu, Sofiji. Ljudstvo ga je dotlej povsod, kakor na povelje, lepo vzprejelo. Tudi v Sofiji je bilo vse ljudstvo po koncu, ko je tje dospel. Knez zagotavlja, da mu je Turčija prijazna. — Sultan se boji boja z Rusijo ter se pregleduje sedaj na njegov ukaz vsaka trdnjava na Ruski meji. — Rusija ostane slej, kakor prej pri tem, da Bolgarsko sobranje ni postavno, tedaj pa je tudi izvolitev kneza nepostavna. Pri tem pa trdi, da zaradi Bolgarije ne začne vojske. Verjetno, ali da ruje zoper njega na tihem pri Bolgarih samih, to je gotovo. — Judje so Rusiji, posebno na Poljskem, na nevoljo, kaj rada

bi se jih kje kako odkrižala. Podoba je, da nekaj namerava zoper nje; da bi le ne imeli toliko denarja! — Nemški listi so, kakor bi jih bil kdo najel, polni hvale našega ministra za uk in bogočastje, tudi javkanje naših „zatiranih“ Nemcev odmeva se sem ter tje v njih. To je pač brez potrebe. — Bismark biva sedaj v Kissingenu, tje poda se tudi v nekaterih dneh grof Kalnoky, naš minister zunanjih zadev. — Anglijska vlada tišči sedaj bolj, kakor le kedaj na Irce ter zatira njih „narodno ligo“ ali zvezo, vendar pa je tudi v Angliji mož, ki so zoper tako silo. — Francozi so se nekaj spameovali ter ne rožljajo več tako zoper Nemčijo. Pravi se, da za to, ker Ruski car ne mara zveze z republikanci. Zdi se mu taka zveza nevarna. — Italija ima še vedno kolero, sedaj je nastala v Tivoli, torej čisto blizu Rima. — Crispi, predsednik ministerstva v Rimu, povzdiguje se v laških listih v deveta nebesa. Ako je mož v resnici taka glava, potlej pač ne vemo, čemu da so mu bili že večkrat dali slovo, ko je bil v prejšnjih letih minister. — V Masavo pošlje ital. vlada novih 10.000 vojakov. Ladije, naj jih prepelje, je že najela, treba jih bo 13. — V Afganistanu, deželi vednih nemirov v Aziji, je sedaj že vendar le mirno. Vojaki emira ali vladarja te dežele so ugnali nemirne rodove popolnem. Tako se glasé zadnja poročila, toda mi še ne stavimo, da so resnična. — V Ameriki je nastala nesreča, ki smo jo poročali v zadnjem listu, bojda vsled hudobije. Razbojniki so namreč užgali most ter so menili, da se bode vsled tega ustavil vlak pred ognjem. Na to pa bi bili planili na njih ter oropali potnike. Vodja vlaka pa ni mogel več ustaviti vlaka in za to se je zvrnil v globočino. Mrtvih so doslej že 655 potegnili iz globočine, pa jih je še gotovo veliko v njej.

Za poduk in kratek čas.

Peyramale, bivši lurški župnik.

(Dalje.)

Naš župnik čmeren nikdar ni bil, ampak bil je dobre, časih celo židane volje ter je čestokrat svoje djanje osolil s prijazno šalo. Nekega dne najde na ulici, kjer so pred poštnim hramom konje zmenjali, tujega popotnega duhovnika, kateremu je veter na mostu klobuk unesel, ko so se peljali črez potok Gave. Duhovnik praša Peyramaleja, jeli kakšen klobučar v mestu, da si zamore nov klobuk spraviti. „Le pojrite z menoj, pravi župnik, klobučarja sicer ni v našem mestu, pač pa so klobuki.“ Doma odpre omaro, vzame svoj sveteški klobuk in ga pritisne duhovniku na glavo, rekoč: „Zdaj sva pa oskrbljena!“ Ko pa zapazi, da je glava duhovnika drobna, dokler je sam bil debeloglavec,

se je nasmejal, rekši: „Da vam pa bo moj klobuk prav, morava ali vašo glavo večjo, ali pa moj klobuk manjši napraviti“. Podložita tedaj klobuk s starim „Slov. Gosp.“, ali prav za prav s tistim časnikom, ki v Lurdu izhaja, in takoj se je gospodu klobuk fino prilegel.

Ko je bil Peyramale v Lurdu župnik, so enkrat po noči v lurškem mestu zasačili nekega posebnega ponočnjaka in tata. Bila je temna noč, da bi človek še skorej pri luči nič ne videl. Nekdo pravi, da je bil nekdaj tudi nek zamorček tako črne kože, da so morali pri belem dnevu luč užgati, da so ga videli. Tedaj tema je bila gosta, da bi jo lehko rezal. Bilo je okoli enih popolnoči. Vse je bilo pri božjem miru. Le dva Lurdčana, ki sta se pri svojem prijatelju na kmetih zakasnila, še komaj zdaj gresta domu. Ko dospeta na veliki trg, zapazita človeka, ki je bojazljivo kraj ulice stopal, in ki jo je takoj pobrisal, ko je nekoga za seboj hoditi slišal. Nevarni ponočnjak je nosil velikanski žakelj na svojih ramah.

„Kdo je?“ zavpijeta Lurdčana. Nikdo se ne zglasi. Tat se požene v beg in jo mahne v neko postransko ulico.

„Korajža velja“, sta rekla Lurdčana, ki sta se na kmetih napila dobrega vinčka, in nabrusita svoje pete za tatom. Toda ne moreta ga dobiti, že je bil predaleč pred njima; tedaj mu rajše nastavita past. Delala sta se, kakor bi ga ne hotela dalje preganjati, a na tihem jo kreneta v postransko ulico.

Siromak je že sedel v pasti, na oglju ulice jima pride ravno v roke. Eden ga zgrabi za goltanec, drugi ga drži za koler, žakelj pa pleskne na tla.

„Stoj, potepuh, ravno prav si nama prišel v roke.“

„Kaj pa počinjata tako pozno na ulici“, ju vpraša Peyramale; ponočni tat je bil namreč lurški župnik sam. Nesel je pa žimnico nekemu boleniku, da mu pripravi boljšo posteljo; storil je pa to po noči, da bi noč zakrivala njegovo dobro djanje.

Dolgo nobeden ni našel besede. Ko pa so si nekoliko oddehnili, so vsi trije nesli žimnico k boleniku.

(Dalje prih.)

Smešnica 34. Gospoda prenočita v gostilni ter dasta hlapcu svoje črevlje, naj jih jima osnaži. Hlapец stori, a po nevolji zameni črevlje ter jih jima postavi pred dveri, vsakemu enega lastnega, enega pa sosedovega. Ko se tedaj v jutru eden gospodov obuvlje, brž spazi, da v eden črevlj ne spravi noge. „Hej“, po kliče hlapca, „kaj pa si storil s črevljem, da ne gre noga va-nj?“ „Jaz že ne vem“, odvrne hlapec, „tudi Vaš sosed me je kregal, češ, da mu eden črevlj ne paše“.

Razne stvari.

(Zahvala.) Iz dna svojega razveseljenega srca izrekam na tem mestu najgorkejšo zahvalo sv. Očetu papežu Leonu XIII., ki so blagovolili me imenovati svojim kamornikom, — premil. knezoškofom in škofom Koroškemu, Ljubljanskemu. Djakovskemu in Tržaškemu, ki so mi srčno čestitali o priliki moje zlate meše, visoko čestitim gg. duhovnikom v Ljubljani, ki so mi darovali prekrasne mešne bukve, — preljubim koroškim Slovencem, ki so mi izročili v spomin dragoceni kelih, — vsem slavnim občinskim odborom, ki so me izvolili za svojega častnega občana, — vsem čestitim deputacijam iz Hrvatskega, Primorskega, Goriškega, Kranjskega, Štajarskega in Koroškega, ki so me v nepričakovano velikem številu počestili s svojim obiskom in mi ustmeno čestitali, — izvrstnemu pevskemu zboru Ljubljanske čitalnice, ki je s svojim sodelovanjem vso svečanost neutrudljivo in sijajno podpiral, — vsem drugim, ki so k povisjanju te svečanosti, bodi si kakor koli, pomagovali, — vsem onim, ki so mi svoja voščila pismeno ali telegrafično v tako ogromnem številu na znanje dali, — slednjič slavnemu odboru, ki se je neumorno potrudil, da se je vsa svečanost na vse strani vršila v najlepšem redu. Andrej Einšpieler, zlatomešnik.

(Potrjenje volitve.) Svitli cesar so volitev g. dr. Geršaka, c. kr. notarja v Ormožu, za načelnika in č. g. Albina Schwingera, dekana pri sv. Miklavžu, za namestnika v Ormožkem okrajinem zastopu potrdili.

(Politično društvo.) Katoliško politično društvo na Slatini ima dne 28. avgusta v gostilni g. Franca Ogrizka (Colskega) ob 3½ po poludne svojo zborovanje. Tega se vdeleži tudi dež. poslanec g. dr. Jurtela in se torej pričakuje tudi obilo udov tega društva.

(Svoji k svojim.) Odbor Narodne čitalnice v Ptiju naznanja, da ima zdaj gostilno in kavarno v „Narodnem domu“ na svoji skrbi in da se more gostom postreči s pravim domaćim vinom in dobro kuho. Shajališče Slovencev v Ptiju je „Narodni dom“.

(Evlogij Dirmhirn †) umirovljen ravnatelj štaj. meščanske šole v Celju umrl je tam dne 22. t. m. Kot učitelj bivše male realke podučeval je tudi gimnazialce celjske mnogo let v lepopisiji. Pozneje lotil se je bil umetne lončarije ter je sestavil posebno peč po svojem sistemu, ki se pa ni kaj obnesel. Naj v miru počiva!

(Potreba poduka.) „Deutsche Wacht“ pravi v svoji zadnji številki, da obhajajo sv. Oče v Rimu 40letnico svojega mašništva, vsak solarček pa že zna, da je to 50letnica. Neko bi šlo za Bismarka, znala pa bi za uro, kdaj je dobil ta „reichshunda“ v hišo.

(Zemljiške knjige.) C. kr. okrožna sodnija v Celju je dobila povelje, da se imajo poslej vpisi napraviti v zemljiške knjige slovenski, ako to zahteva stranka. To je važno, da se človek prepriča, kaj stoji v teh knjigah, predno kupi ali pa posodi denar na kako zemljišče. Odslanj se torej lehko prepriča vsak o tem, ne da mu je za to še tolmača treba.

(Častni član.) Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imenovala msg. A. Einspielerja svojim častnim članom. O priliki zlate maše pa je njemu več občin poklonilo častno srenjanstvo.

(Dijaško semenišče.) V Travniku, glavnem mestu Hercegovine, imajo oo. jezuitje dijaško semenišče. Podvodja v njem bode odsej naš rojak, o. Franc Slavič, doma pri Ljutomeru.

(Nedeljski počitek.) G. J. Rudel, c. kr. notar v Marenbergu, ob enem pa tudi načelnik okr. zastopa, je sklical okr. zastop za nedeljo, dne 4. septembra, v zborovanje. Ali kaže tako zborovanje v nedeljo?

(Tatvina.) Strežaj grško-katoliškega škofa, mil. g. Knezeviča, je na postaji v Poličanah ukradel iz škrinjice svojemu gospodu 2500 gld. in je za tem izginil. Ujeli so ga v Cormonsu na Primorskem.

(Nesrečni pad.) Lovro Valpotič, kmečki sin v Savcih, je padel na cesti s konja ter se je pri priči ubil.

(Nevihta.) Dne 18. avgusta je prišla huda nevihta s točo nad Konjice tje do Slov. Bistrice. Toča je prav hudo potolkla Konjiško in Prihovsko župnijo, več ali manj tudi Čadramsko, Venčeselsko in Slovenjebistriško župnijo. Nekoliko je še segla toča tudi gori na Pohorje.

(Slepapr.) Po vzhodnjem Pohorju se je skozi celih šest tednov klatil možitelj, star kakih 65 let, ter je ljudi na razne načine vžemal za denar, ali je vsaj dobro pri njih živel. Sedaj so ga zaprli zavoljo bogokletstva. Čudno, da se še ljudje tacim klatežem vsedó na limanice.

(Mrtud.) V sredo, dne 17. avgusta, je Franca Pacoreka, sprevodnika na železnici v Mariboru, zadela smrt v oštariji. Pri polni kupeci je zlezel na kupe, sicer je pa mož imel že 64 let.

(Duhovne vaje za duhovnike) začele so se dne 22. t. m. v Alojzijevi cerkvi. Zbralo se je k njim okoli Nj. ekskulencije prem. knezoškofa 63 duhovnikov.

(Duh. spremembe.) V pokoj sta stopila č. gg.: Lovro Kramberger, župnik pri sv. Križu na Murskem polju in Jožef Hajšek, kaplan v Škalah. — Prestavljeni so č. gg. kaplani: Fr. Rošker od Male nedelje v Zavrču, Fr. Slavič od Zavrča k sv. Antonu v Slov. gor., Mart. Kralj od sv. Antona k Mariji Snežni in

Jernej Pernat od Marije Snežne k Mali nedelji. — Za kaplana sta nameščena č. gg. novomešnika: Janez Spende v Škalah in Martin Heric v Rajhenbergu.

(Spremembe v Mariborskem in Trojškem samostanu.) O. Kalist Herič je superior in župnik pri sv. Trojici v Slov. gor., P. Miklavž Meznarič je guardijan in P. Mansuet Bernardič, župnik v Mariboru. — Za kaplane pridejo: P. Elekt Hammler in P. Nazarij Schönwetter v Maribor, P. Filip Perc k sv. Trojici in P. Prim Čuček v Gradec.

Lotrijne številke:

Na Dunaju 20. avgusta 1887: 89, 18, 57, 81, 33
V Gradeu " " 24, 1, 34, 13, 80

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem izrekajo najtoplejšo zahvalo za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu gospoda

France Robiča,
župana in posestnika v Lembahu,
Žaluboči ostali.

1-2

Podučiteljska služba

se na dvorazredni v IV. plačilni vrsti stoječi ljudski šoli v Veržeju začetkom 1. novembra 1887 stalno ali začasno odda.

V nemškem in slovenskem jeziku, v govoru in pisavi popolnem zmožni prositelji vložijo naj svoje prošnje do 25. septembra 1887 pri krajnem šolskem svetu v Veržeju, pošta Ljutomer.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru,
dne 17. avgusta 1887.

Predsednik.

Bukve božje v naravi.

Te bukve se dobé v prijetni besedi in snažni obliku za revnih 45 kr. s pošto vred vedno v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Vredne so svojega denarja.

Mladenic, 19 let star, ki je letos orgljarsko šolo Cecilijinega društva v Ljubljani prav dobro izvršil, želi takoj sprejeti orgljarsko in cerkveniško službo. Naslov: Filip Lokan na Vranskem (Franz)

Sadja za tolkljo

se kupi 300 šartinjakov. Več pové Josip Robič v Magdalenskem predmestju, Triesterstrasse hšt. 10.

1-3

Denar dobijo civilne in vojaške osebe, tudi v pokrajinh od 300 gld. naprej za 1—10 let, oziroma se lehko v malih obrokih nazaj plača. Naslov: **F. Gurre, Credit-Geschäft, Graz.** 6-25

Pridni dijaki

se vzamejo na stanovanje in v hrano. Več se se izvē pri hišniku v hramu g. barona Rasta, Theatergasse hšt. 15 v Mariboru. 1-3

Dva dijaka

se sprejmeta na stanovanje in v hrano pri g. Mihaelu Nedogg-u, barvarju v gosposki ulici hšt. 27.

Nagrobne kamne
in
križe
iz Pohorskega marmorja
izdeluje po najnižji ceni
Janez Horvat 2-3
v Račah (Kranichsfeld.)

Prave brnske
suknene robe, meter, po 1 gld. in več, najboljše vrste razpošilja po izdelani ceni
Leop. Epstein v Brnu.
Na ogled franko. 20-20

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi:

„Duhovni Vrtec“ ali „Molitvenik“

za katoliško mladež s podukom za sv. birmo.

Vezan v črem usnju z zlatim obrezkom brez kopče . . . . . gld. —.85

Vezan v črem usnju z zlatim obrezkom s kopčo . . . . . " —.95

Vezan v chagrin s tesnim okvirom in s križem . . . . . " 1.70

Vezan v chagrin z okvirom iz nikeljna . . . . . " 1.80

Posamezni iztisi po pošti v črem usnju 5 kr., v chagrinu 10 kr. več.

Na prodajo.

Pekarija z lepo hišo in z gospodarskim poslopjem na Velikem trgu v **Strigovi** v Medjimurju je na prodajo. Do nje je ena milja iz Ljutomera 1½ milje iz Središča, 2 milji iz Čakovec, iz Mura, Szerdahely in iz Belotincev. V celiem temu kraju ni druge pekarije, kakor edina v Strigovi. Spada pa v ta okraj 13 občin in župnije Gornji Mihalovec, sv. Jurij v Lopatincih, sv. Martin, sv. Bolfank na Kogu itd. Hiša s pekarijo se proda iz proste roke in so pogoji plačila lehenki. Več pové lastnik

Jurij Ambroš,
pekovski mojster v **Strigovi**
in posestnik v Trnovščaku. 2-3

ŽELODČEVA ESENCA
lekarja Piccoli-ja
v Ljubljani

narejena in sostavljena po mojem navodu, ima nedvomljiv uspeh in zdravilne lastnosti v vseh slučajih želodčeve obolelosti, kakor tudi pri zlati zili.

Dr. E. pl. vitez Stökl,
e. kr. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec za Kranjsko.

Izdelovatelj pošilja jo v zabočkih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr. po poštnem povzetji. Poštino trpi p. t. naročniki.

Dépôts v Mariboru lekar Bancalari, v Gradcu Eichler in Nedved, v Celju Kupferschmied, v Celovcu Thurnwald, v Beljaku Scholz, v Tarvisu Siegel. 22

<i>Popravitev in naravnost pri Radgoni via Spielfeld</i>	<i>Radenska slatina je najboljja protina, žolčji, mehurji in obistni bolezni, hemerojdah, želodčni bolzni in pri nahodih sploh.</i>	<i>Radenska slatina in kopališče z vodo bogato na „natru in lithiju“. Garodove poskušnje so dokazale, da je ogljikokislen lithij najboljše zdrobojilo zopertrganje v udih.</i>
<i>Popis in ceniki v Radencih</i>	<i>Kopelj, stanovanje, gostilna po ceni.</i>	<i>Dobi se v vseh boljših špecerijskih zalogah in gostilnah.</i>
<i>4-26</i>	<i>Popis in ceniki v Radencih</i>	<i>(Odgov. J. Oterepec.)</i>

Gospodarstvena priloga.

Priložena od kat. tiskovnega društva 34. štev. „Slov. Gospodarja“.

L. 1887.

25. avgusta.

Štev. 139.

Precenitev konja.

(Dalje.)

Stanje. — Stanje ali kondicija konja pové, kakó je konju truplo rejeno, mastno, koliko ima krvi in koliko je drobje trebuha, sploh one reči, ki so važne pri vprašanju, čemú se naj konj rabi.

Dobro je znano, da stori v tem vaja, ki se opravlja v redu, veliko, toda z njo mora biti tudi prava klaja, ako čemo, da bode konj za boljo rabo. Ni kriva primera živali in v našem slučaju, konja, kar se tiče trupla, s strojem, ki dobode moči, ako se v njem kuri. Izmed dveh enakih strojev ima oni večjo moč, v katerem se bolje kuri, in ki ima manj tacih delov, ki se drgajo, pa zato tudi bolj zdržijo.

Klaja se pa ne vdela v taki meri v mestnem mišičju, kakor pa v manj mestnem. Mast je mišici, kendar dela, zavera ter ji brani tudi brzo gibanje ali krepko sklepanje. Veliki kupi klaje v drobju otežijo dihanje pa še naredé po vrhu truplo za veliko težje.

Ako zahotevamo, da je kondicija konju ugodna za delo, ne mislimo na tisto umetno prirejanje trupla, kakor ga je treba za dirko. V tem gre samo za to, da moremo presoditi, je-li žival pripravna za tisto delo, katero mu čemo naložiti. Medli, oslabeli in konji skorej brez krvi pa so za vsako delo slabe kondicije. Konji, ki se dalje časa le pasejo ter ne dobijo nič zrnja v zobe, niso za dolgo, trudno delo, če so prav lepo rejeni. Debeli konji pa tudi niso v najboljšem stanju, kar se tiče dela. Dobro rejeni konji, taki, ki delajo praviloma, vendar ne preveč, in potlej taki, ki so dela dobro navajeni pa dobijo zrnja po obilem, so v tacem stanju, da jih vzameš za delo, katero že koli, se vé, da le, če so zdravi.

Močno mišičje, znatno, ne zatopljene oblike, brez nepotrebne tolšče, trebuhan lepo okrogel, ne preplitev, a tudi ne preglobok so znamenja, za to, ali je žival ugodna za vsa navadna dela, kar jih more človek od nje terjati.

Zadovoljnost. — Lastnosti, vsled katere je konju treba malo klaje pri delu ali z drugo besedo, lastnosti, vsled katere se klaja najbolje obrne v delo, ni mogoče pri konju iz njegove vunanje oblike razvideti, ampak nje nas uči dalnja skušinja. Ali dobé se vrste konj, ki se prikupijo s svojo zadovoljnostjo. Te so največkrat nastale vsled dolge slabe klaje v

tem, ko se je terjalo od živali hudo delo. Taki konji so praviloma le majhne postave.

Barva dlake. Na konjih ločimo troje vrst dlake. Pokrijna dlaka je tista, ki krije truplo živali in raste iz kože. Le-ta je ponavadi kratka ter je več ali manj fina in svetla. Jeseni vzraste med njo zimska dlaka, ki je dolžja in ona dela oblačilo živali gosteje in topleje. Čem bolj je stan, kjer se konj zadržuje, mrzel, tem dolžja in gosteja je dlaka. Plemeniti konji in taki, ki so vedno pod odejo, imajo po navadi finišo in svetlo pokrijno dlako. Spomladi izpada le ta dlaka in pravi se konju, da se barva ali misi.

Bramna dlaka je tista — na kečki, v grivah in v repu. Ta dlaka je dolga, prav gosta in zmršena, v časih je tudi fina in tenka. Ta dlaka služi živali v brambo proti mrčesju, je ji pa tudi v kinč. Le-sem se šteje tudi zavesa na bicljih, ki je pri plemenitih konjih prav tenka ali je pa celo ni, pri navadnih konjih pa je močna in dolga in nekatere vrste konj se izpozna jo prav po tej zavesi. Tudi dlaka v osemečih in v ušesih je bramna.

Tipalna dlaka je redka okoli gobca, nosa in oči. Le-ta je v časih decimeter dolga in vodi vsak dotikljaj do živčja. Za konja je ta dlaka važna in se torej po pravici graja razvada rezati ali skrajšati jo zavoljo olepšave.

Kar se tiče barve dlake, so konji
Rjavci.

Svetli rjavec, s črno grivo in repom. Noge so do kolen redko črne, pogosto sive in tudi žoltkaste. Barva po truplu je enakomerno temno rjava. Ne sme se zameniti s

Črnim rjavcem. Le-ta ima barvo vranca, je črn in kaže le na gobcu, na trebušni gubi, v časih tudi v lakotnicah in v notranjih straneh zadnjih stegen rdeče-rjawkasto barvo dlake.

Kostanjevec ima, kakor doslenja, črno grivo in rep, črne noge in barvo enako zrelemu kostanju po truplu, ona pa se po stranéh na vzdol osvetljuje. Delé se tudi v svetle in temne kostanjevce. Ako ima „jabelka“ na sebi, imenuje se tudi „zrcalast rjavec“.

Rdeči rjavec ima barvo, ki se spreminja v temno rdečo, sicer pa je enak doslenjem.

Srni rjavec je proti hrbitišču temno rjav, proti spodnjim stranám trupla pa je svetlejši. Žinje so črne.

Zlati rjavec, svetlo rjav z močnim svitom.
Žinje so istotako črne.

Višnjevi ali črešnjevi rjavec je nekaj svetlejši, kakor črni rjavec, okoli usten, po stranah in znotranjem delu stegen je rdečkast. Žinje so črne.

(Dalje prih.)

Franjo Robič, vrli gospodar in modri župan v Lembahu.

Malo uro nad Mariborom stoji snažna ves Lembah poleg Koroške železnice s postajo enakega imena. Ta ves slovi zavoljo svoje rodomljubnosti in zaradi poštenega značaja prebivalcev daleko okrog. Mariboržani kaj radi zahajajo tješnjaj v gostilnico g. Franje Robiča, ter najdejo tamkaj dobro postrežbo in nepokvarjeno „pekersko kapljico“. Posebno ob poletnem času je v Lembahu prijetno, kajti vsa vas je z sadunosnim drevjem obsajena, podobna lepemu vrtu; letos so ta drevesa obložena s sadjem, da se vse šibi.

Kaj prijetno je tukaj prebivati med mirnimi, marljivimi in prijaznimi vaščani, katerih uzor je bil njih bivši župan g. Franjo Robič. Mnoga leta je g. Robič županova, varno in modro vodil svojo občino, zato pa je britka žalost zadela vsakega, ko je slišal, da je njihov občeljubljeni župan po zelo kratki bolezni umrl. Preteklo nedeljo se je še zdrav ostal in začel napravljati k božji službi in sedaj ga obide slabost; želi še imeti duhovnika, po katerega tudi hitro pošljejo in ko sliši, da imajo ravno sedaj procesijo z inicijami in da bodo potem hitro prišli, odgovori: „Ko bode procesija minola, bo tudi mene konec“. G. provizor po božji službi prihitijo, ter zamorejo, ko je sicer še pri dobrini zavesti, boleniku dati zakrament svetega poslednjega olja, na to pa mirno v Gospodu zaspi.

Pokojni, dasiravno 79 let star, se je vedno prav dobro počutil in je bil eden dan poprej še v Mariboru prav veseloga srca, zato pa je njegova nagla smrt vse iznenadila, toda njega je vendar pripravljenega našla, ker je bil bogoljuben, zvest katoličan. On je vse svoje dolžnosti na tenko spolnjeval, zato pa je bil tudi vedno na smrt pripravljen. Njemu veljajo besede sv. pisma: „Starost je častitljiva krona; po poti čednosti se zadobi“.

Kako priljubljen je rajni bil, to je pokazal veličasten sprevod na veliko gospojnico. Od vseh krajev se je sešlo obilno ljudstva, rajnemu zadnjo čast skazat, kakor je bil zaslužil. Sprevod so vodili preč. g. kanonik L. Herg, bivši župnik v Lembahu, priatelj pokojnika, v družbi petero duhovnikov in domačega bogosloveca. Gospodje učitelji so na domu in na pokopališču zapeli lepo nagrobnico. Med molitvijo in pobožnim petjem se je sprevod počasoma premikal do pokopališča, kjer so g. kanonik v kratkih

besedah omenili obilne zasluge pokojnika, ter ga priporočili v blagi spomin prijateljev in znanec, ter sklenili z besedami sv. pisma: „Pravični bodo vekomaj živeli in pri Gospodu je njih plačilo“.

Pokojnik je bil vedno udružbe sv. Mohorja in naročnik „Slov. Gosp.“, katerega je navadno na večer domaćim glasno čital, in dasiravno ni imel priložnosti se v mladosti slovenščine učiti, se je vendar na stare dni do dobra privadol. Ob času volitev za deželnih in državnih zbor je trdno stal na strani rodoljubni ter se ni bal zabavljanja bližnjih Mariboržanov. Pokojnik kot župan in odlična oseba v občini je bil navadno volilni mož, ter je oddal vedno svoj glas konservativnemu kandidatu. Prigodilo se je pa, da so občani se med seboj pogovorili, da bodo takega volilnega moža izbrali, katerega Mariboržani ne poznaajo, da bo imel mir pred nadležnimi agitatorji. To je tudi pokojniku bilo všeč. In ko g. Robič v Maribor pride, se mu čudijo, kako je to, da on ni volilni mož, se njim odreže: „Zato nisem, ker nisem dobil nobenega glasa“. Sicer pa je pokojni tudi znal nasprotnikom dobro posvetiti, ako so se v pričo njega predzrnili zoper Slovence zabavljati. Pokojnik je bil res zaslomba konservativne stranke v Lembahu, po njegovem nasvetu so se vsi občani ravnali. Bog mu daj dobrega naslednika!

Podlaga in izvir njegovega izglednega obnašanja in pravičnega življenja, je pa bila njegova živa, prepričana vera in pobožnost. On ni nikoli pri božji službi in očitnih procesijah manjkal, sv. zakramente je v domači cerkvi z vso pobožnostjo sprejemal, ter tudi skrbel za lepi krščanski red doma in v občini. Velika dobrota je bila njegova gostilnica za ves kraj, kajti nikoli ni trpel kaj nerodnega, ter je na večer gotovo pred deseto uro svojo gostilnico zaprl. Ako se je prigodilo, da je kateri gost hotel dalje časa posedeti, tedaj se je k počitku podal, in če je gost še črez čas ostal in hotel pijače imeti, je natakarica prijazno odvrnila: „Oče so spat odšli in so ključe od kleti seboj vzeli, zato pa vam ne morem ustreziti“. Vsakdo je to dobro vedel, zato pa se je o pravem času domu podal in bilo je vsem vstreženo. Sicer pa je bil pokojnik prav prijazen in postrežljiv, vedel je vsakemu nagoditi, pa tudi vedno je bil pripravljen vsakemu, ki ga je za svet vprašal, prav svetovati. Zavoljo njegove modre previdnosti in razumne prevdarnosti, so ga obče imenovali „modri Robič“. To ime si je tudi po pravici zaslužil.

Kot dober oče, skrben in umen gospodar je lepo skrbel za svoje otroke in družino. Njegovo polje in vinogradi so bili vedno dobro obdelani, zato pa je tudi Gospod blagoslovil delo pridnih rok. S svojo marljivostjo in umnim

kmetovanjem si je spravil lepo premoženje ter je svoje otroke, katerih eden je mnogoletni občeljubljeni okrajni šolski nadzornik, dva sinova sta imovita posestnika in dve hčeri ste dobro omoženi in oskrbljeni. Umel je pokojnik tudi svoje otroke dobro izrediti; malo je govoril in svaril, pa sam njegov pogled je izdal, da je otrok hitro ubogal. Da-si je imel kot župan mnogo sitnih opravkov, je živel z vsemi sosedji in občani vedno v 1-pem miru in slogi, ker je bil do vsakega pravičen in postrežljiv, zato pa so ga vsi spoštovali in ljubili. Tako pravicoljuben mož in izgleden župan ni mogel zakrit ostati, njegovo občekoristno delovanje je zaslovelo do vzvišenega prestola Njih veličanstva svitlega cesarja, ki so mu v plačilo obilnih zaslug za občni blagor podelili križec s krono, kar mu je vsakdo iz srca privoščil, ki ga je poznal.

Ker so oče Robič bili popolnoma zdravi, je mlajši sin Anton, posestnik na Pekrih, šel brez skrbi na božjo pot v Marija-Celje in oče so mu naročili, naj jim prinese za spomin rožni venec. Pa preden je sin se z božje poti vrnil, so oče umrli ter bili pokopani. Drugi den po pogrebu, ko je bil sin o polnoči ves vpehan domu prišel, ga žena zgodaj zbudi in nagovarja, naj gre v cerkev k božji službi, on pa se izgovarja, da ne more, ker je ves truden in vpehan. Sedaj pa mu žena še bolje prigovarja, naj le vstane in gre, ter pristavi, da bodo se opravljale zadušnice, za pokojnim očetom, ki so včeraj bili pokopani. Lečko se ume, kako ga je to silno pretreslo. Vstane tedaj naglo in si želi le enkrat videti še očetov obraz. K sreči jama ni bila zagrnjena. Pogrebič mu tedaj odpri rakev in sin s solzanimi očmi gleda bledo obliče svojega dobrega očeta, ter ovije iz Marija-Celje prineseni rožni venec okoli mrtvih rok ljubljenega očeta, da izpolni njihovo zadno željo.

In da si ravno ga je sedaj previdnost božja nam vzela iz naše sredine, bo njegovo častno ime slovelo od roda do roda, upamo pa tudi, da je unkraj groba prejel necenljivi venec nebeske slave. Kakor je tukaj obilno sejal in si nabiral dragih zakladov svetih čednosti, tako sedaj tamkaj obilno žanje in zavživa, kar si je s svojim bogoljubnim krščanskim življenjem pravil. Naj počiva v miru!

Dirkarsko društvo v Žalcu.

Prekrasna Savinjska dolina začela je v novejšem času tudi v kmetijstvu lepo napredovati. Razven hmeljarije omeniti je še posebno konjerejo. Savinjčani imajo že dosti lepih konjev, ki so daleč okrog znani. Pleme konjev Savinjske doline je precej težko in čvrsto. Treba še je, da imajo tudi priložnost svojo že prirojeno gibčnost in naglost razvijati in dokazati in da tako

postanejo urni in dobri tekalci. To priložnost pa ponujajo dirke, pri katerih tekmujejo ali se kósajo razni konji. Pri teh se pokaže, da naši konji niso samo lepi, močni, ampak tudi urni in da dobro dirjajo. Velika važnost in korist dirkarskih društev je splošno priznana. Zato se je tudi v Žalcu ustanovilo tako društvo za povzdigo konjereje V. konjerejskega društva t. j. Celje, Šmarje, Konjice, Laško, Gornjigrad, Vransko, Šoštanj in Slovenjgradec. Ustanovnik, sploh duša tega lepega podvetjetja je znani rodoljub g. Janez Hausenbichler v Žalcu. V dan 31. maja t. l. sklical je osnovalno zborovanje, pri katerem so se potrjena društvena pravila sprejela in volil nov odbor, ki obstoji iz sledečih gg.: 1. Janez Hausenbichler, 2. Jože Širca, 3. Jakob Janič, 4. Jože Žigan, 5. Fr. Roblek — vsi iz Žalca, 6. Janez Lipold iz Mozirja, 7. Janez Apat v Kapli, 8. Miha Golob v Šoštanju in 9. Martin Premšak v Škofiji vasi. Potem je imel odbor dne 3. julija t. l. svojo prvo sejo, pri kateri je bil izvoljen g. Janez Hausenbichler načelnikom, g. Jože Širca njegovim namestnikom in g. Fr. Roblek tajnikom in blagajnikom. Društvo obstoji a) iz častnih udov, b) iz ustanovnikov, ki plačajo 5 gld. ustanovnine in 50 kr. vsako leto in c) iz društvenikov, ki plačajo vsako leto 1 gld. Dirkarsko društvo namerava vsako leto prirediti dirko za konje V. konjerejskega okraja. Take dirke imajo velik upliv na konjerejo ter jo povzdigujejo in pospešujejo. Pri teh priložnostih spoznajo tuje dobre lastnosti naših konjev, katere potem radi za večjo ceno kupijo. Darila pri dirkah pa tudi konjerece vzpodbujejo, da oni potem svoje konje skrbnejše redijo in pa na urnost gledajo. Da se pa ta lepi namen doseže, treba je društvu denarja. Možjé, ki so ustanovili to društvo, zanašajo se na požrtvovalnost rodoljubov, da jim pomagajo doseči lep cilj, povzdigniti domačo konjerejo. Posebno je treba društvu ustanovnikov, od katerih doneskov se bodo smeles obresti porabiti. Gledé na veliko važnost dirkarskega društva za konjerejo Savinjske doline nadeja se odbor, da pristopi mnogo novih udov. Vabimo Vas torej vse, — Vas konjerece in prijatelje konjereje in sploh Vas rodoljube, ki radi pospešujete domača podvetja, pristopite k dirkarskemu društvu in žrtvujte majhno svoto v povzdigo naše konjereje. Na Vas je ležeče, bode li moglo imenovanu društvo postavljeni si cilj popolnoma ali le deloma doseči. Odbor se trdno nadeja, da še pristopijo vsi rodoljubi k društvu, katerih še dosedaj pogrešamo. Pomislite, da le v slogi je moč. Združimo se vsi v dosegu našega zaželenega cilja. V edinstvi je moč, brez nje pa hira tudi najbolje podjetje. Komur je torej mar, da se povzdigne naša konjereja, naj stopi v le-to društvo!

Dopisi.

Iz Ljutomera. (Naše dirkarsko društvo.) Znano je, da so dirke važne za konjerejo. Domači pa tudi tuji konjedirci uče se pri njih marsikaj ter si potlej obrnejo v prid svojega gospodarstva. Naše dirkalsko društvo vabi sedaj h konjski dirki, ki se vrši v Ljutomeru, v četrtek dne 8. septembra t. l., točno ob 2. uri popoldne. Dirkališče je Cvenski pašnik. Spored vožnje je ta-le: I. Vožnja s prvenci; 2krat tir okrog = 2 kilometra, vloga 2 fl.; enoprežno. Za kobile in žrebce iz Štajerskega, ki še niso bili na dirki; starost 3—5 let. Dosežni stup 500 metrov. 1. državno darilo 50 fl., 2. državno darilo 20 fl., 3. darilo Ljutomerskega okraja 15 fl., 4. državno darilo 10 fl. II. Vožnja s konji za pleme; 2krat tir okrog = 2 kilometra, vloga 2 fl.; enoprežno. Za licencirane žrebce in kobile IIIga in IVga izrejevalnega oddelka na Štajerskem; starost 3—8 let. Dosežni stup 500 metrov. 1. državno darilo 70 fl., 2. državno darilo 30 fl., 3. darilo Ljutomerskega okraja 25 fl., 4. državno darilo 20 fl., 5 darilo Ljutomerskega okraja 10 fl. III. Dvojevprežna vzorna vožnja: za avstrijsko-ogerske konje 3krat tir okrog = 3 kilometre; vloga 3 fl.: z zgubo. 1. Prvemu častno darilo, podeljeno od gospoda načelnika dirkalskega društva v Ljutomeru. 2. Drugemu častno darilo, podeljeno od dirkalskega društva v Ljutomeru. Določila: Naglasila za dirko sprejema gosp. Matijaš Zemljic v Ljutomeru do 7. sept. t. l. dopoldne; naglasiti se zna ustmeno ali pismeno; ob enem se mora rod, pleme in starost naglašenega konja izkazati ter vloga vplačati. Naglašeni konji se morajo z imenom naznaniti. — Konji, kateri nimajo nobenega imena, dobijo taisto od odseka. Konji, ki so naglašeni za vožnjo v II. oddelku (vožnja s konji za pleme) morajo se dne 7. sept. t. l. ob 2. uri popoldne postaviti na dvorišče tukajšnje žrebčarne, da se popišejo. Najmanj pol ure pred začetkom dirke morajo se vsi za dirko naglašeni konji na dirkališče postaviti. Pri vožnji veljajo pravila dunajskega dirkalskega društva.

Od nekod. (Odgovor g. F-u. v. V.) V svojem zadnjem dopisu sem zagovarjal načelo, da je strokovnjaške knjige spisati le strokovnjakom, kajti mislim, da bode le tem potom mogoče sčasom dobiti dosti dobrih in zanesljivih strokovnjaških knjig. Pri nas se je v tem oziru že toliko grešilo, da je že skrajni čas, da krenemo v drugo stran, da si namreč delo med seboj razdelimo in se vsak poprime tiste stroke, v kateri je najbolj izurjen. Dandanes, ko imamo že skoraj v vseh strokah dovolj omikanih in izvedenih mōž, to pač ne bode menda pretežavno. To je bila moja misel in od te tudi

sedaj za las ne odjenjam. Na vse tiste večje in manjše spodtike, katere je g. F. tako vestno zbral ter jih svojemu zagovoru dodjal, da ga je tako še malo podaljšal in menda tudi bolj okrasil, ne zdi se mi vredno odgovarjati. Le toliko še rečem, da tudi jaz dobro vem, da strokovnjaškega znanja ni vselej iskati na dottičnih zavodih, kakor to ravno svetoznani Drierzon in več drugih jasno pričuje. Gotova istina je pa tudi, da je Drierzon popred imel ulnjak, v njem panje in v teh bučele, preden je svoje nove nauke o bučelarstvu v knjigo zbral in jih poslal v dežel. Ako se tedaj g. F. že primerja Drierzon-u, tečaj ga naj tudi posnema, naj si napravi uzorni šolski vrt, sebi v čast in celej svojej okolici v veliko korist, in vsi, ki poznamo veliko imenitnost šol. vrtov, bodemo mu izrekli svoje pripoznanje ter si tudi ne bodemo nikdar več upali dvomiti, dā bi on ne imel dovolj potrebnega znanja. Iz tega pa g. F. tudi lahko razvidi, da njemu kot osebi nisem nikdar niti najmanjše nesreče žezel, in prav žal mi je, ako sem mu v resnici kaj škodoval; za osebo meni ni bilo, ampak le za splošno reč. „Šolskega vrta“ tudi jaz ne pišem, pa dobimo ga menda že v kratkem, kar je g. F-u itak že naznanilo tudi uredništvo, in kar me še posebno veseli, dobimo ga iz dobrih in zanesljivih rok. To je moja zadnja beseda o tej stvari! X.

Raznoterosti.

(Sadno drevje.) Pri meni bode dobiti cepljenih dreves, večinoma jablanov, od najboljših zimskih sadnih plemen. Kdor bi jih žezel imeti, naj se blagovoli pismeno do mene obrniti. Fr. Praprotnik, nadučitelj. Pošta: Št. Lovrenc na kor. žel.

(Davek na petrolej.) Leta 1886 je bilo davka na petrolej 6·6 milj. leta 1885 4·8 milj. in l. 1883 3·2 milj. gold. Kljubu davka se ga ni manj porabilo, ampak še le vsako leto več.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . .	6	80	4	90	4	40	3	10	5	10	5	—	4	20
Ptuj	5	60	5	—	5	50	3	20	6	25	4	—	6	25
Celje	7	10	5	20	5	37	3	10	4	95	—	—	7	90
Gradec 100 Kg.	8	25	7	05	5	75	6	80	6	90	—	—	7	—
Ljubljana .	6	18	5	27	4	05	3	—	5	15	—	—	—	—
Celovec . .	6	80	4	70	5	—	2	90	4	20	—	—	—	—
Dunaj . .	7	80	6	37	6	50	5	33	5	60	—	—	—	—
Pešt ^{100 Kg.}	6	85	3	90	5	20	5	70	5	42	—	—	—	—